

Överenskommelse om samverkansregler för umgänget mellan läkemedelsföretag och personal inom djurens hälso- och sjukvård

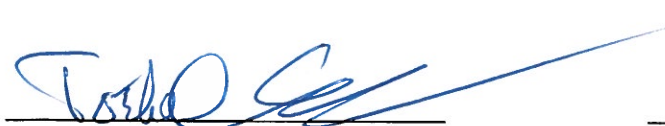
Sveriges Lantbruksuniversitet, Jordbruksverket/Distriktsveterinärerna, Gård och Djurhälsan i Sverige AB och Läkemedelsindustriföreningens Service AB har kommit överens om gemensamma regler för hur djursjukvårdspersonal och industri ska samverka och interagera med varandra.

Parterna anser att samverkan mellan djursjukvården och industri är en viktig del för utvecklingen av såväl djursjukvård som näringsliv och vill med reglerna värna att samarbetet kan fortsätta och utvecklas på ett förtroendefullt sätt.

Parterna är överens om att gemensamt följa upp överenskommelsen en gång per år i syfte att vid behov justera den.

Denna överenskommelse gäller from den 1 januari 2016 tills vidare. Part kan säga upp överenskommelsen med sex månaders varsel. Uppsägningen skall vara skriftlig och tillsändas samtliga övriga parter. Denna överenskommelse är dock fortsatt giltigt och dess innehåll fortsatt oförändrat beträffande de parter som inte har sagt upp överenskommelsen.

Stockholm 14 december 2015

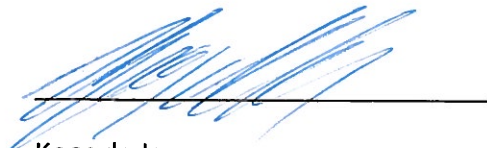
Torkel Ekman

Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU)

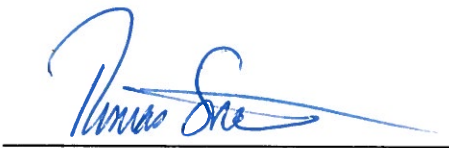
Anders Blanck

Läkemedelsindustriföreningens Service AB

Kees de Jong

Gård och Djurhälsan i Sverige AB

Thomas Svensson

Jordbruksverket/Distriktsveterinärerna

Sveriges Lantbruksuniversitet, Jordbruksverket/Distriktsveterinärerna och Gård och Djurhälsan i Sverige AB benämns i det följande som de "**Veterinära Parterna**".

De Veterinära Parterna och Läkemedelsindustriföreningens Service AB benämns gemensamt för "**Parterna**".

Allmänna förutsättningar

Sedan länge förekommer ett viktigt samarbete mellan läkemedelsindustrin och djursjukvården på många områden. Detta samarbete är viktigt både för industrin och djursjukvården samt för patienterna.

Enligt författningar och god affärssed är industrin skyldig att informera om sina produkter, deras egenskaper, verkningar och lämpliga användning samt möjliga biverkningar. För att använda läkemedlen på rätt sätt har djursjukvården ett motsvarande behov av sådan information. Samarbetet utgör ett viktigt led i djursjukvårdspersonalens fortbildning och ger ökade möjligheter till medverkan i forskning och utveckling på läkemedelsområdet.

Inom djursjukvården får djursjukvårdspersonalen löpande en bred kunskap om läkemedels egenskaper och kliniska användning, där kunskap måste återföras till läkemedelsföretagen för att ge underlag för utveckling av såväl befintliga som nya läkemedel.

Det är synnerligen angeläget att samarbetet sker i sådana former att både djursjukvårdspersonal och läkemedelsföretag bibehåller full trovärdighet och en oberoende ställning i förhållande till varandra. Samarbetet ska vara transparent och kunna granskas öppet. Syftet med dessa regler är därför att tillhandahålla regler som ska främja att samarbetet bedrivs med gott omdöme, bibehållen trovärdighet och i enlighet med gällande lagar och avtal samt etiska regler.

En god följsamhet till dessa regler kan dock inte friskriva läkemedelsföretag eller djursjukvårdspersonal från eventuella anklagelser om givande och tagande av muta. Sådant ansvar måste alltid prövas individuellt och baseras på hur starkt sambandet är mellan förmånen, tjänsteutövningen och graden av påverkan.

Samverkansreglernas omfattning

Sedan länge har det funnits överenskommelser om samverkansformer mellan LIF och SKL på humanläkemedelsidan. Dessa överenskommelser har fungerat som riktmärke för denna överenskommelse.

Alla medarbetare hos de Veterinära Parterna omfattas av dessa regler.

De Veterinära Parterna ska tillämpa reglerna på alla företag inom läkemedelsindustrin som agerar på eller riktar sig mot den svenska marknaden, oavsett om dessa är medlemmar i LIF eller inte.

De Veterinära Parterna uppmuntrar även alla företag inom läkemedelsindustrin att följa Läkemedelsbranschens etiska regelverk, Regler för Läkemedelsinformation, i sin marknadsföring som riktar sig mot de Veterinära Parterna och annars mot djursjukvården.

Medlemmar i LIF ska tillämpa reglerna vid samverkan med all djursjukvårdspersonal, oavsett om dessa är anställda, praktiserande eller uppdragstagare i ett medlemsföretag i de Veterinära Parterna eller ej.

Det åligger samtliga Parter att säkerställa fungerande egenåtgärdssystem för att reglerna ska kunna upprätthållas.

Parterna ska förutom dessa regler och gällande lagstiftning (t ex läkemedelslagen, marknadsföringslagen, mutlagstiftning) följa de regler för resor, representation, bisysslor och övriga policys och affärs- och uppförandekoder som respektive arbetsgivare upprättat för sin egen verksamhet.

Definitioner

<i>Bisysla</i>	Varje syssla, tillfällig eller stadigvarande, som utövas vid sidan av anställningen och som inte är hänförlig till privatlivet.
<i>Djursjukvården</i>	All djurens hälso- och sjukvård; både i offentlig och privat regi.
<i>Djursjukvårdspersonal</i>	Personer som arbetar yrkesmässigt inom djurens hälso- och sjukvård, t.ex. veterinärer och djursjukskötare och annan djurhälsopersonal oavsett om dessa personer arbetar som anställd, som student under praktik, uppdragstagare eller konsult.
<i>Läkemedelsföretag</i>	Alla företag inom läkemedelsbranschen som agerar på eller riktar sig mot den svenska marknaden.
<i>Konsultation</i>	Djursjukvårdspersonal inom djursjukvården utgör många gånger ett viktigt inslag i olika aktiviteter, t.ex. forskning, utbildning, konferenser, rådgivande organ (advisory boards), produktutveckling m.m.
<i>Produktinformation</i>	Med produktinformation avses sammankomst med syfte att informera om ett läkemedels specifika egenskaper eller handhavande.
<i>Sponsring</i>	Med sponsring menas ekonomiskt eller annat stöd och det innefattar en marknadsmässig motprestation såsom t.ex. utställningsplats, möjlighet till produktdemonstrering eller annan form av exponering.

<i>Sammankomst</i>	Mötestillfälle avseende produktinformation, terapiinriktad utbildning/vetenskaplig sammankomst, sidoarrangemang, seminarier, kongress, symposier eller annan liknande typ av möte där djursjukvårdspersonal och läkemedelsföretag interagerar med varandra. Vid sammankomster ska det yrkesinriktade programmet vara av sådan omfattning att förmånsbeskattning inte kommer i fråga enligt Skatteverkets vid var tid gällande regler och anvisningar.
<i>Sidoarrangemang</i>	En sammankomst som sker i anslutning till annan sammankomst, t ex ett symposium som arrangeras av ett läkemedelsföretag i anslutning till en Internationell kongress.
<i>Ordinarie verksamhet</i>	Interna aktiviteter som utgör del av djursjukvårdens ordinarie verksamheten, t ex löner, driftkostnader eller personalaktiviteter t ex planeringskonferenser.

Grundläggande regler

Följande grundläggande regler gäller vid all form av samverkan:

<i>Grundregel</i>	Läkemedelsföretag får ej erbjuda och djursjukvårdspersonal får ej begära eller motta förmåner, ersättning, gåvor eller kräva åtgärder i övrigt i strid med dessa regler.
<i>Fortbildning</i>	Den fortbildning som erbjuds ska grundas på djursjukvårdspersonalens kompetensbehov.
<i>Måltider</i>	Vid sammankomster arrangerade av eller i samarbete med läkemedelsföretag får läkemedelsföretag erbjuda en måttfull måltid i anslutning till sammankomsten. Värdet på lunch får ej överskrida 250 kr (inkl. moms) per person. Värdet på middag får ej överskrida 700 kr (inkl. moms) per person.
<i>Alkohol</i>	Alkoholhaltiga drycker i form av vin och öl får endast erbjudas i begränsad omfattning och enbart som måltidsdryck. Sprit får ej erbjudas.
<i>Sociala aktiviteter</i>	Varken i samband med sammankomster eller umgänget i övrigt får fristående sociala aktiviteter eller fritidsaktiviteter erbjudas av läkemedelsföretag eller krävas av djursjukvårdspersonal. I samband med måltider eller mottagningar får dock enklare sociala aktiviteter, såsom musikunderhållning, anordnas så länge denna är sekundär till såväl sammankomsten som till måltiden samt anordnas i anslutning därmed.

<i>50 %-regeln</i>	Läkemedelsföretag kan delvis bekosta resor, kost och logi samt konferensavgift för deltagare i sammankomst. Förutsättningen för detta är att såväl sammankomst som resor, kost och logi präglas av måttfullhet och kan granskas öppet. Deltagaren eller dennes arbetsgivare ska alltid svara för en skälig andel av ovan angivna kostnader. Dock gäller att läkemedelsföretag aldrig kan svara för en större del av kostnaderna än hela konferensavgiften samt 50 % av kostnaden för resa, kost och logi.
<i>Resor</i>	Resor ska om möjligt ske i ekonomiklass. Resa i högre klass är endast tillåten om prisskillnaden är försumbar. Resans längd får inte vara längre än sammankomsten inklusive eventuella sidoarrangemang.
<i>Medföljande</i>	Endast deltagare i sammankomst får bjudas in. Medföljande får inte delta i en av läkemedelsindustrin arrangerad sammankomst.
<i>Val av ort och lokal</i>	Läkemedelsföretag får arrangera eller sponsra sammankomster utom Sverige endast om majoriteten av deltagarna inte är från Sverige eller om motsvarande kunskap eller erfarenhet inte kan inhämtas här eller av praktiska skäl. Valet av ort och lokal för sammankomstens genomförande ska vara rimligt i relation till syftet med sammankomsten. Fritidsorter under säsong och platser som är kända för sin exklusivitet ska undvikas, till exempel vintersportorter under skidsäsong. Samma gäller för orter där större internationella evenemang pågår samtidigt eller i anslutning till sammankomsten - till exempel idrottstävlingar. Företag ska inte heller bidra ekonomiskt till sammankomster som förlagts till sådana platser.
<i>Deltagare i sammankomster</i>	Deltagare i sammankomster får ej bli erbjudna arvode av läkemedelsföretag och ej heller motta eller begära arvode för sitt deltagande.

Specifika regler för de vanligaste förekommande typerna av samverkan

Konsultation

Följande skall gälla när läkemedelsföretag önskar engagera djursjukvårdspersonal för olika uppdrag:

- Uppdraget ska vara skriftligt överenskommet/avtalat mellan medarbetaren och läkemedelsföretaget. Medverkan kan vara ett uppdrag i tjänsten eller av konsultativ karaktär och kan därmed utgöra bisyssla.

- Ersättning för utfört arbete ska vara skäligt i förhållande till arbetets innehåll och nedlagd tid och ersättning för havda kostnader ska ske enligt läkemedelsföretagets regler om resor och traktamente. Av ovanstående överenskommelse/avtal ska framgå hur ersättningen regleras. Inga andra förmåner, ersättningar eller gåvor får förekomma.
- Att anlita djursjukvårdspersonal för att utföra ett visst uppdrag får inte utgöra incitament att rekommendera, förskriva, köpa, tillhandahålla, sälja eller administrera specifika läkemedel.

Produktinformation

Följande skall gälla vid produktinformation:

- Sammankomst ska normalt genomföras på deltagarnas arbetsplats. Sammankomst som riktas till djursjukvårdspersonal på flera arbetsplatser kan äga rum på annan plats eller ort än personalens arbetsort om särskilda skäl av pedagogisk, praktisk, ekonomisk eller liknande natur föreligger.
- Läkemedelsföretag ska i god tid kontakta representant för arbetsplatsen och träffa överenskommelse om informationens huvudsakliga innehåll, tid och plats.
- Av inbjudan ska framgå tid och plats för sammankomsten samt den tidsmässiga omfattningen av och innehållet i det yrkesinriktade programmet.

Sammankomster arrangerade av eller i samarbete med läkemedelsföretag

Läkemedelsföretag kan själva, eller i samarbete med djursjukvården eller tredje part, arrangera, bekosta och stå som avsändare för sammankomster riktade till djursjukvårdspersonal. Det vetenskapliga och yrkesinriktade programmet ska utgöra den dominerande delen av och vara syftet med den aktuella sammankomsten.

Av inbjudan ska framgå tid och plats för sammankomsten samt eventuella sidoarrangemang. Den tidsmässiga omfattningen av och innehållet i det yrkesinriktade programmet ska tydligt framgå. Om produktinformation förekommer ska detta framgå av programmet.

Läkemedelsföretag får bekosta sammanträdeslokal, föredragshållare, studiematerial och liknande som är nödvändigt för sammankomstens genomförande samt måltider, alkohol och enklare sociala aktiviteter enligt de grundläggande reglerna.

Sammankomst ska normalt genomföras på deltagarnas arbetsplats eller på samma ort som deltagarnas arbetsplats är belägen, eller så nära denna ort som möjligt. Sammankomst kan äga rum

på annan plats eller ort än deltagarnas arbetsort om särskilda skäl av pedagogisk, praktisk, ekonomisk eller liknande natur föreligger.

Sammankomster arrangerade av eller på uppdrag av djursjukvården eller intresseförening

Sponsring av sammankomst arrangerad av eller på uppdrag av djursjukvården eller en intresseförening som organiserar djursjukvårdspersonal, får endast förekomma om följande förutsättningar är uppfyllda:

- Det vetenskapliga och yrkesinriktade programmet utgör den dominerande delen och ska vara syftet med den aktuella sammankomsten, för att läkemedelsföretag ska ha möjlighet att delta som sponsor.
- Läkemedelsföretag får bekosta sammanträdeslokal, föredragshållare, studiematerial och liknande som är nödvändigt för sammankomstens genomförande samt måltider, alkohol och enklare sociala aktiviteter enligt de grundläggande reglerna.
- Sponsring av aktiviteter/sammanskomster inom den ordinarie verksamheten och interna aktiviteter får ej förekomma.
- Läkemedelsföretag får inte erbjuda sponsring till ett belopp som överstiger kostnaderna för sammankomsten.
- Sponsorer, som ställer resurser till förfogande för sammankomstens genomförande, ska anges i inbjudan.

Regler för gåvor, hjälpmedel och Läkemedelsprover

Gåvor och hjälpmedel

Gåvoartiklar får utdelas endast med stor återhållsamhet och får endast avse artiklar av ringa värde. Med ringa värde avses ett belopp om högst 100 kronor inklusive moms. På sådana artiklar ska inte anges annat än läkemedelsföretagets namn eller namnet på företagets ombud i Sverige och namnet på läkemedlet eller dess generiska namn; därutöver eller i dess ställe får anges av företaget använt varumärke. Annat tryck får ej förekomma.

Hjälpmedel som fyller ändamålet att underlätta djursjukvårdspersonalens och djurägarens rätta användning av läkemedlet - t.ex. anvisningar för användning av läkemedel, applikatorer,

doseringshjälpmedel och liknande - får utdelas i den omfattning som är sakligt motiverad ur behandlingssynpunkt, till ett värde om högst 450 kronor inklusive moms per artikel.

Hjälpmedel som underlättar förskrivning av läkemedel - t.ex. receptstämplor, receptblock och liknande - ska utdelas med återhållsamhet och endast efter beställning av mottagare som har förskrivningsrätt, till ett värde om högst 450 kronor inklusive moms per artikel. Försändes sådant hjälpmedel med post ska det ske på sådant sätt att försändelsen utlämnas endast mot kvitto.

Andra hjälpmedel med medicinsk anknytning får delas ut under förutsättning att de har yrkesmässigt värde för mottagaren eller betydelse för patientomhändertagandet, till ett värde om högst 450 kronor inklusive moms per artikel.

Läkemedelsprover

Veterinärmedicinska läkemedelsprover ska utdelas med stor restriktivitet, högst ett per produkt och år till en och samma person, i syfte att mottagarna ska bli förtrogna med nya produkter. Sådana läkemedelsprover får inte användas vid behandling av djur. I övrigt gäller vad Läkemedelsverket föreskrivit och vad som anges i författning (f.n. LVFS 1995:25).